

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу



## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### МЕТОДИКА РОБОТИ З ВОКАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрям підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво»

Професійне спрямування: Сольний спів

Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	6.02.0204
« <u>Жильцов О.Б.</u>	16.08.19
(підпись)	(прізвище, ім'я, по- батькове)
« <u>_____</u>	2019 р.

Київ – 2019

**Розробник:** робочу програму розроблено на основі авторської програми доктора пед. наук **Пляченко Т.М.**

**Викладач:** Світайло Світлана Валеріївна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 09.01.2019 року № 13

Завідувач кафедри Ю.В. Мережко (Ю.В. Мережко)  
(підпис)

Робочу програму перевірено

\_\_\_\_\_.2019 р.

Заступник директора А.О. Таранник (А.О. Таранник)  
(підпис)

Пролонговано:

на 20\_/\_20\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_» 20\_ р., протокол  
№ \_\_\_\_

на 20\_/\_20\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_» 20\_ р., протокол  
№ \_\_\_\_

на 20\_/\_20\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_» 20\_ р., протокол  
№ \_\_\_\_

на 20\_/\_20\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_» 20\_ р., протокол  
№ \_\_\_\_

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	дenna		заочна	
	1 сем	2 сем		
Вид дисципліни	<i>Нормативна</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>			
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>4/120</i>		-	
Курс	<i>4</i>	<i>4</i>	-	
Семестр	<i>7</i>	<i>8</i>	-	
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>5</i>	<i>5</i>	-	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>	-	
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>	-	
Аудиторні	<i>28</i>	<i>14</i>	-	
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>2</i>	-	
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>30</i>	-	
Самостійна робота	<i>28</i>	<i>14</i>	-	
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	<i>Екзамен</i>	-	

## **2. Мета та завдання навчальної дисципліни**

***Мета викладання дисципліни*** – формування у студентів готовності до роботи з вокальними ансамблями.

***Завдання навчального курсу:***

- ознайомлення студентів з фаховими вимогами до керівника вокального ансамблю та специфікою його професійної діяльності;
- вивчення студентами принципів організації та діяльності професійних, навчальних і аматорських вокальних ансамблів;
- засвоєння студентами методів роботи над ансамблевими творами;
- формування у студентів особистісних і професійно-педагогічних компетенцій у процесі моделювання фахової діяльності керівника вокального ансамблю;
- опанування студентами навичок самостійної роботи з науково-методичною літературою, уміння добирати й систематизувати вокально-технічний матеріал, навчальний і концертний репертуар для вокальних ансамблів;
- розвиток дослідницьких умінь студентів у процесі виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

## **3. Результати навчання за дисципліною**

***Міждисциплінарний взаємозв'язок.*** Засвоєння навчального курсу «Методика роботи з вокальним ансамблем» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін: сольфеджіо; сольний спів; методика викладання сольного співу; вокальний ансамбль; диригування; музична педагогіка.

В результаті вивчення дисципліни «Методика роботи з вокальним ансамблем» у студентів формуються такі фахові та загальні компетентності:

- *вокально-методична* (володіння методикою постановки голосу, методами розвитку вокальної техніки, культури співу, творчого потенціалу співака; знання принципів класифікації співацьких голосів та вміння правильно визначити тип голосу співака у процесі формування виконавського складу ансамблю; спроможність проектувати репертуар для різних типів вокальних ансамблів);
- *вокально-виконавська* (володіння вокальною технікою (співацька постава, звукоутворення, чисте звуковистне іntonування, розвинене дихання і звуковедення, атака звука, висока співацька позиція, дикція, артикуляція, робочий діапазон тощо); здатність виявити найкращі художні властивості співацького голосу (вібрація, тембр, польотність, рухливість тощо); уміння співати з супроводом і без нього; сформованість навичок ансамблевого співу);
- *музично-теоретична* (уміння читати нотний текст з аркуша; володіння навичками сольфеджування одноголосного й багатоголосного музичного матеріалу; розвиненість внутрішнього слуху та функціонального вокального слуху; здатність застосовувати у процесі навчання та фахової діяльності знання з теорії музики, гармонії, аналізу музичних форм, поліфонії; сформованість музично-теоретичного тезаурусу);
- *інструментально-виконавська* (уміння грати на фортепіано вокальні вправи з супроводом, модулюючи у всі тональності (вгору і вниз); здатність грати по нотах і підбирати на слух нескладний акомпанемент до вокальних творів; уміння грати на фортепіано партитури для вокальних ансамблів різного виконавського складу (однорідного й мішаного; 2-, 3-, 4-голосного));
- *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках,

навчально-методичних посібниках; уміння працювати з мікрофоном, звукопідсилюальною та звуковідтворюальною апаратурою);

- *організаційна* (здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-виконавського та музично-освітнього процесу; уміння організувати роботу музично-творчих колективів, шкільних вокальних гуртків);
- *комунікативна* (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; здатність працювати у творчому колективі; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення);
- *науково-дослідницька* (здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання щодо керівництва вокальними колективами).

**У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:**

- принципи організації та діяльності різних видів вокальних ансамблів;
- методи вокально-ансамблевої роботи;
- методи управління вокальним колективом;
- професійно-педагогічні компетентності керівника вокального ансамблю.

**вміти:**

- добирати репертуар для навчального і концертного виконання;
- здійснити музично-теоретичний і вокально-ансамблевий аналіз твору;
- скласти концертну програму виступу вокального ансамблю;
- працювати з науково-методичною літературою.

## 4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

<b>МОДУЛЬ 1 – ПРАКТИЧНИЙ</b>									
№ теми	Назви практичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Практичні	Семінарських	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1</b>									
<b>Класифікація вокальних ансамблів</b>									
1.1	Поняття вокального ансамблю. Класифікація вокальних ансамблів	4	2	2				2	
1.2	Завдання діяльності та функції вокальних ансамблів	4	2	2				2	
1.3	Типи й види вокальних ансамблів	4	2	2				2	
	<b>Разом</b>	12	6	6				6	
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2</b>									
<b>Ознаки та виконавський склад вокальних ансамблів</b>									
2.1	Стильова і жанрова ознаки вокальних ансамблів (професійне спрямування, напрям діяльності)	4	2	2				2	
2.2	Видова і типова ознаки вокальних ансамблів (кількісний та якісний склад)	4	2	2				2	
	<b>Разом</b>	8	4	4				4	
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3</b>									
<b>Репертуар вокальних ансамблів</b>									
3.1	Структура репертуару професійних та навчальних вокальних ансамблів	4	2	2				2	
3.2	Формування репертуару аматорських вокальних ансамблів	4	2	2				2	
<b>МКР за темами лекційного модуля</b>		2						2	
	<b>Разом</b>	10	4	4				4	

<b>МОДУЛЬ 2 – ПРАКТИЧНИЙ</b>							
№ теми	Назви практичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Практичний	Семінарських	Лабораторні	Індивідуальна робота

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**  
**Форми й методи засвоєння керівником ансамблевого репертуару**

1.1	Теоретичний аналіз партитур для 2-, 3-, 4-голосних ансамблів	4	2	2			2	
1.2	Виконавський аналіз партій різних видів і типів вокальних ансамблів	4	2	2			2	
1.3	Гра партитур ансамблевих творів для однорідних і мішаних складів	4	2			2		2
	<b><i>Разом</i></b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>4</b>		<b>2</b>		<b>6</b>

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**  
**Методика роботи над ансамблевими творами**

2.1	Методика роботи над творами для дитячих вокальних ансамблів	4	2	2			2	
2.2	Методика роботи над творами для навчальних студентських вокальних ансамблів	4	2	2			2	
2.3	Методика роботи над творами для аматорських вокальних ансамблів	4	2	2			2	
2.4	Методика роботи над творами для професійних вокальних ансамблів	6	2			2		2
<b>МКР за темами практичного модуля</b>		<b>2</b>						<b>2</b>
	<b><i>Разом</i></b>	<b>18</b>	<b>8</b>	<b>6</b>		<b>4</b>		<b>8</b>
	<b>Усього за VII семестр</b>	<b>60</b>	<b>28</b>	<b>24</b>		<b>4</b>		<b>28</b>



<b>МОДУЛЬ 2 – ПРАКТИЧНИЙ</b>							
№ теми	Назви практичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Практичних	Семінарських	Лабораторних	Індивідуальна побота

### ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

#### Моделювання репетиційного процесу у вокальному ансамблі

1.1	Моделювання репетиційного процесу в навчальному вокальному ансамблі	2					2	
1.2	Моделювання репетиційного процесу в аматорському вокальному ансамблі	2					2	
1.3	Моделювання репетиційного процесу у професійному вокальному ансамблі	2	2			2		
<b>Разом</b>		6	2			2		4

### ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

#### Моделювання сценічних ситуацій на заняттях вокального ансамблю

2.1	Підготовка вокального ансамблю до концертного виступу	2					2	
2.2	Ансамблевий спів у різних акустичних умовах	2	2					
2.3	Моделювання діяльності керівника ансамблю на генеральній репетиції	2					2	
2.4	Аналіз концертно-виконавської діяльності колективу	2				2		
<b>МКР за темами практичн. модуля</b>		2						2
Семестровий контроль		30						
<b>Разом</b>		30	2			2		4
<b>Усього за VIII семestr</b>		<b>60</b>	<b>14</b>	<b>10</b>		<b>14</b>		<b>14</b>

## **5. Програма навчальної дисципліни**

### **VII семестр МОДУЛЬ 1 – Практичний**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

#### **Класифікація вокальних ансамблів**

#### **Тема 1.1 (2 год.). Поняття вокального ансамблю. Класифікація вокальних ансамблів**

Вокальний ансамбль як музично-виконавський колектив. Вокальний ансамбль як музичний твір. Ансамбль як вид злагодженості виконавців однієї партії (усього колективу). Класифікація ансамблів за напрямами діяльності – професійні, навчальні аматорські. Спільне та відмінне в роботі цих колективів.

#### **Тема 1.2 (2 год.). Завдання діяльності та функції вокальних ансамблів**

Соціальне призначення професійних, навчальних та аматорських вокальних ансамблів. Професійні вокальні ансамблі (функціонують у концертних організаціях). Навчальні – у навчальних закладах культури і мистецтв, педагогічних ВНЗ. Аматорські – у навчальних закладах, на підприємствах, будинках культури тощо. Функції професійного вокального ансамблю – концертно-виконавська; музично-просвітницька. Функції аматорського вокального ансамблю – самореалізація учасників ансамблю в активній вокально-виконавській діяльності; задоволення власних естетичних потреб виконавців; пропагування пісенного репертуару. Функції навчального вокального ансамблю – формування й розвиток навичок ансамблевого співу; опанування методів роботи з вокальним ансамблем.

#### **Тема 1.3 (2 год.). Типи й види вокальних ансамблів**

Однорідні ансамблі (дитячі, жіночі, чоловічі). Мішані ансамблі. Одноголосні ансамблі. Багатоголосні (2-, 3-, 4-) ансамблі. Виконавський склад таких колективів. Особливості організації та діяльності, добру навчального і концертного репертуару. Спільне та відмінне в аранжуванні творів для різних типів і видів вокальних ансамблів. Специфіка ансамблевого співу а cappella та з супроводом. Види акомпанементу для вокального ансамблю (фортепіано, гітара, баян, фонограма «мінус 1», оркестр, інструментальний ансамбль тощо). Виконання партитури та нотація ансамблевих партій для різних типів і видів ансамблів.

**Основні поняття змістового модуля 1:** вокальний ансамбль; професійний вокальний ансамбль; навчальний вокальний ансамбль; аматорський вокальний ансамбль; однорідні ансамблі; мішані ансамблі; функції вокальних ансамблів.

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

### Ознаки та виконавський склад вокальних ансамблів

#### **Тема 2.1 (2 год.). Стильова і жанрова ознаки вокальних ансамблів**

Ознаки вокального ансамблю – спільна мета, спільна діяльність (навчальна, концертно-виконавська, громадська). Ансамблі академічного співу. Естрадні вокальні ансамблі. Ансамблі народного співу. Рок-гурти. Фолк-групи. Вокально-інструментальні ансамблі (класичні, естрадні, народні тощо). Професійне спрямування та напрями діяльності вокальних колективів.

#### **Тема 2.2 (2 год.). Видова і типова ознаки вокальних ансамблів.**

##### **Кількісний і якісний склад вокальних ансамблів**

Однорідні ансамблі (дитячі, жіночі, чоловічі). Мішані ансамблі. Одноголосні ансамблі. Багатоголосні (2-, 3-, 4-) ансамблі. Характеристика співацьких голосів, які входять до складу однорідних і мішаних ансамблів. Жіночі голоси – сопрано (колоратурне, лірико-колоратурне, ліричне, лірико-драматичне, драматичне), меццосопрано (ліричне, драматичне), контратто (низьке меццо-сопрано). Чоловічі голоси – тенор (альтино, ліричний, лірико-драматичний, драматичний), барiton (ліричний, лірико-драматичний, драматичний), бас (профундо, кантанте, центральний, октава). Особливості звучання різних типів голосів (за тембром, діапазоном, силою). Малі форми (дуети, тріо, квартети, квінтети). Вокальні ансамблі, в яких кожну партію виконують 2-4 виконавці.

**Основні поняття змістового модуля 2:** академічний вокальний ансамбль; естрадний вокальний ансамбль; народний вокальний ансамбль; рок-група; фолк-група; одноголосні ансамблі; 2-голосні ансамблі; 3-голосні ансамблі; 4-голосні ансамблі.

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

### Репертуар вокальних ансамблів

#### **Тема 3.1 (2 год.). Структура репертуару професійних та навчальних вокальних ансамблів**

Твори композиторів- класиків для вокальних ансамблів (оригінальні – дуети, тріо, квартети, квінтети тощо; перекладення для певного складу виконавців). Народні пісні. Твори сучасних композиторів (оригінальні, перекладення). Шкільний пісенний репертуар (вокальні твори для дітей, хорові твори, ансамблеві твори). Технологія аранжування творів для вокальних ансамблів різного виконавського складу.

#### **Тема 3.2 (2 год.). Формування репертуару аматорських вокальних ансамблів**

Добір репертуару для аматорського колективу з урахуванням рівня музичної підготовки учасників ансамблю. Специфіка навчання нотної

грамоти аматорів у процесі роботи над ансамблевими творами. Формування вокальних навичок на заняттях аматорського колективу. Методи вивчення ансамблевих партій на слух. Структура репертуару (перекладення творів сучасних композиторів для вокального ансамблю; народні пісні *a cappella* та з супроводом).

**Основні поняття змістового модуля 3:** структура репертуару вокального ансамблю; репертуар навчального вокального ансамблю; репертуар професійного вокального ансамблю; репертуар аматорського вокального ансамблю, оригінальні твори, аранжування, перекладення музичного матеріалу.

## **МОДУЛЬ 2 – ПРАКТИЧНИЙ** **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

### **Форми й методи засвоєння керівником ансамблевого репертуару**

#### ***Тема 1.1 (2 год.). Теоретичний аналіз партитур для 2-, 3-, 4-голосних ансамблів***

Добір нотного матеріалу для проведення занять 2-, 3-, 4голосними ансамблями (однорідними, мішаними). Систематизація партитур за рівнем виконавської складності. Художньо-педагогічний аналіз творів. Музично-теоретичний аналіз партитур. Виконавський аналіз партитури. Гра партитури на фортепіано.

#### ***Тема 1.2 (2 год.). Виконавський аналіз партій різних видів і типів вокальних ансамблів***

Виявлення виконавських труднощів ансамблевих партій та методів їх подолання. Теситурні умови кожної партії (діапазон). Характер звуковедення. Особливості співацького дихання, дикції артикуляції тощо.

#### ***Тема 1.3 (2 год.). Гра партитур ансамблевих творів для однорідних і мішаних складів***

Особливості виконання партитур на фортепіано для однорідних та мішаних ансамблів (доцільний вибір аплікатури, плавне з'єднання акордів тощо). Гра партитури на фортепіано (з педаллю, без педалі). Розподіл тематичного матеріалу у правій та лівій руках. Спрощення фактури (за необхідності). Спів окремих партій з одночасною грою партитури на інструменті.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2** **Методика роботи над ансамблевими творами**

#### ***Тема 2.1 (2 год.). Методика роботи над творами для дитячих вокальних ансамблів***

Робота із збірками дитячого пісенного репертуару. Теоретичний аналіз творів для дитячих ансамблів різних вікових груп. Проектування плану роботи над ансамблевим твором. Читання партитури та спів окремих партій. Визначення виконавських труднощів та методів роботи над формуванням навичок ансамблевого співу у школярів. Урахування вікових особливостей виконавців та рівня їх музичної підготовки.

***Тема 2.2 (2 год.). Методика роботи над творами для навчальних студентських вокальних ансамблів***

Педагогічна доцільність творів для навчальних ансамблів (мета, завдання формування певних ансамблевих навичок, розвиток музичних здібностей, підготовка до керівництва вокальним ансамблем). Художньо-педагогічний, музично-теоретичний та вокально-виконавський аналіз твору. Гра партитури на фортепіано.

Виконання голосом усіх партій та визначення вокальних труднощів у них. Вибір доцільних методів і прийомів роботи над твором. Робота над диханням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією. Опанування студентами репетиційної техніки. Розучування твору з навчальним ансамблем.

***Тема 2.3 (2 год.). Методика роботи над творами для | аматорських вокальних ансамблів***

Адаптація пісенного репертуару для виконання аматорським вокальним ансамблем (обробка, перекладення аранжування). Урахування специфіки роботи з аматорами (діапазон партій, зручні теситурні умови, рівень музичних знань та сценічної культури тощо). Гра адаптованої партитури на фортепіано (баяні, акордеоні, клавішних інструментах). Виконання голосом усіх партій та визначення вокальних труднощів у них.

Вибір доцільних методів і прийомів роботи над твором. Робота над навичками ансамблевого співу – диханням, дикцією, артикуляцією тощо.

***Тема 2.4 (2 год.). Методика роботи над творами для професійних вокальних ансамблів***

Робота з творами композиторів класиків для вокальних ансамблів різного кількісного та якісного складу. Художньо-педагогічний, музично-теоретичний та вокально-виконавський аналіз твору. Гра партитури на фортепіано. Виконання голосом усіх партій та визначення вокальних труднощів у них. Вибір доцільних методів і прийомів роботи над твором. Застосування студентами репетиційної техніки. Розучування творів з навчальним ансамблем з дотриманням авторських вимог. Аналіз адаптованих творів для професійного вокального ансамблю (однорідного, мішаного). Робота над гармонічним і мелодичним строєм. Робота над диханням, звуковеденням, дикцією, артикуляцією.

## **САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ** (28 годин)

Самостійне опрацювання студентами науково-педагогічної, вокальнометодичної і мистецтвознавчої літератури з теорії та методики ансамблевого співу. Самостійна робота студентів над партитурами для різни з видів і типів вокальних ансамблів. Теоретичний аналіз партитур з метою їх застосування у роботі з певним видом вокального ансамблю. Гра партитур на фортепіано. Виконання голосом окремих партій. Добір та виконання на фортепіано вправ для вокальних ансамблів з модуляціями у всі тональності вгору і вниз.

### **VIII семестр**

#### **МОДУЛЬ 1 – Практичний**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

#### **Організація діяльності вокального ансамблю**

##### ***Тема 1.1 (2 год.). Методи організації вокального ансамблю***

Набір учасників колективу, їх прослуховування, визначення типу співацького голосу та робочого діапазону, тембр у сили звучання. Формування складу окремих партій та ансамблю в цілому. Проведення зборів колективу, обрання активу та відповідальних за різні ділянки роботи в ансамблі (староста, бібліотекар та ін.). Організація репетиційного процесу (підготовка приміщення, навчально-методичної та нотної літератури, музичних інструментів тощо). Складання розкладу занять (репетицій). Проектування і пошиття сценічних костюмів. Придбання апаратури та іншого обладнання для проведення занять і концертних виступів. *Методи:* рекламиування, діагностування, бесіда, опитування тощо.

##### ***Тема 1.2 (2 год.). Репетиційний процес у вокальному ансамблі***

Планування роботи вокального ансамблю на рік, півріччя. Програма вокального ансамблю. Складання навчальної та концертної програми колективу. Робота керівника над ансамблевими творами (аналіз партитур, адаптація творів для певного складу виконавців). Репетиційна робота: робота над вокальними вправами на різні види ансамблевої техніки (одноголосні та багатоголосні вправи). Робота над ансамблевими творами з дотриманням визначених етапів (слухання твору в записі, розбір – сольфеджування партій, спів з літературним текстом). Робота з окремими ансамблевими партіями (чистота іntonування, мелодичний стрій в партіях, робота над дикцією та артикуляцією, динамікою та агогікою тощо). Збалансованість звучання партій в ансамблі. Робота над гармонічним строєм (спів окремих акордів усіма партіями у різних темпах та на різних динамічних відтінках), динамікою, якістю співацького звука, художнім образом. Підготовка ансамблю до концертного виступу (психологічна установка, підготовка костюмів, готовність до сценічної діяльності).

### **Тема 1.3 (2 год.). Концертна діяльність вокального ансамблю**

Ознайомлення учасників колективу із планом концертних виступів на рік, півріччя, поточний місяць. Визначення творів для складання концертної програми з урахуванням рівня підготовки слухачів. Формування в учасників ансамблю навичок сценічної діяльності (робота в різних акустичних умовах, дотримання правил ансамблевого співу у залах/сценах з різною акустикою, формування навичок роботи з мікрофонами, рух по сцені, поєднання сценічних рухів зі співом, співацька постава, міміка, жести тощо). Закріплення навичок сценічної діяльності у процесі репетицій та концертних виступів. Обговорення кожного концертного виступу ансамблю (аналіз допущених помилок, визначення методів їх подолання, планування подальшої роботи колективу).

**Основні поняття змістового модуля 1:** організація вокального ансамблю, організація репетиційного процесу, репетиційна техніка, робота над ансамблевим твором, навички сценічної діяльності.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**

### **Керівництво вокальним ансамблем**

#### **Тема 2.1 (2 год.). Формування навичок ансамблевого співу на заняттях навчальних та аматорських колективів**

Розвиток мелодичного та гармонічного слуху ансамблістів. Інтонаційний ансамбл у партіях (інтонування інтервалів та акордів). Формування тембрового забарвлення звука у межах однієї ансамблевої партії. Специфіка ансамблевого дихання. Пофразне дихання. Формування єдиної манери артикуляції голосних звуків.

Робота над дикцією у вокальному ансамблі. Метро-ритмічна чіткість ансамблевого співу, синхронність ансамблевої дикції.

#### **Тема 2.2 (2 год.). Методи управління вокальним колективом**

Аналітикослухові навички керівника. Функціональний вокальний слух. Диригентська техніка (мануальна техніка, елементи диригування головою). Інструментальні навички (га партитур на фортепіано, виконання на інструменті комплексу вокальних вправ). навички комплексного виконавства (одночасний спів партій та гра партитури з елементами диригування). Вербална і невербална комунікація на заняттях вокального ансамблю та в процесі концертних виступів.

**Основні поняття змістового модуля 2:** співацьке дихання, ансамблеве дихання, темброве забарвлення звука, мелодична ансамбл у партіях, гармонічний стрій, робота над дикцією та артикуляцією.

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

### **Фахові вимоги до керівника вокального ансамблю** **Тема 3.1 (2 год.). Особистісні компетенції керівника** **вокального ансамблю**

Особистісні якості (вимогливість, доброзичливість, толерантність, пунктуальність тощо). Музичні здібності (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метроритму тощо). Індивідуальні психологічна особливості (темперамент, інтуїція, здатність до самовдосконалення тощо). Творчий імідж (виконавська манера, манера спілкування з колективом та окремими його учасниками; зовнішній вигляд тощо). Стиль роботи керівника ансамблю (опікунський, демократичний, творчо-діловий, авторитарний як один із можливих).

### **Тема 3.2 (2 год.). Професійно-педагогічна компетентність** **керівника ансамблю**

Фахові знання (історико-теоретичні, психолого-педагогічні, філософсько-естетичні, методичні; знання різноважанрового репертуару для вокальних ансамблів). Спеціальні навички (аналітико-слухові, вокальні, диригентські, інструментальні, комплексного виконавства тощо). Уміння (організаторські, музично-творчі, педагогічні, дослідницькі тощо). Методична компетентність керівника вокального ансамблю (володіння методикою роботи з вокальним ансамблем володіння методами формування й розвитку навичок ансамблевого співу, уміння працювати з науково-методичною і нотною літературою тощо).

**Основні поняття змістового модуля 3:** особистісні якості, музичні здібності, темперамент, творчий імідж, стиль роботи керівника ансамблю; фахові знання, спеціальні навички, професійні уміння, аксіологічна настанова, методична компетентність.

## **МОДУЛЬ 2 – ПРАКТИЧНИЙ**

### ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

#### **Моделювання репетиційного процесу у вокальному ансамблі**

### **Тема 1.1 (2 год.). Моделювання репетиційного процесу в** **навчальному вокальному ансамблі**

Моделювання на заняттях навчального студентського вокального ансамблю педагогічних ситуацій. Імітація діяльності керівника навчального ансамблю (розспівування колективу та окремих партій, робота над фрагментами ансамблевих творів – 2-голосних, 3-голосних, 4-голосних). Робота над унісоном та єдиним тембровим забарвленням голосів у партіях. Робота над вертикальним строєм. Динамічна гнучкість ансамблю тощо. Підготовка майбутніх керівників вокальних ансамблів до професійної діяльності (формування педагогічного репертуару, оволодіння методами

роботи на ансамблевими творами, опанування репетиційної техніки, формування навичок педагогічного спілкування у музично-творчому колективі тощо).

### ***Тема 1.2 (2 год.). Моделювання репетиційного процесу в аматорському вокальному ансамблі***

Імітація діяльності керівника аматорського ансамблю (розспівування колективу та окремих партій, робота над фрагментами ансамблевих творів – 2-голосних, 3-голосних, 4-голосних). Робота над унісоном та єдиним тембровим забарвленням голосів у партіях. Робота над вертикальним строєм. Динамічна гнучкість ансамблю тощо. Підготовка майбутніх керівників вокальних ансамблів до професійної діяльності аматорських колективах (формування репертуару для різних складів самодіяльних ансамблів; оволодіння методами роботи на ансамблевими творами – естрадними, народними; опанування репетиційної техніки; засвоєння методів навчання ансамблевого співу у взаємозв'язку з вивченням елементарної теорії музики; засвоєння методів вивчення партій на слух; опанування спеціальної термінології, доступної для самодіяльних співаків; формування навичок педагогічного спілкування в аматорському вокальному ансамблі тощо).

### ***Тема 1.3 (2 год.). Моделювання репетиційного процесу у професійному вокальному ансамблі***

Засвоєння студентами специфіки роботи з професійним вокальним ансамблем. Організація репетиції (заняття). Дотримання творчої дисципліни в колективі. Розспівування партій (робота над вокальними вправами на різні види ансамблової техніки). Робота над творами концертної програми (перевірка знання виконавцями своїх партій; дотримання ансамблю в партіях; гармонічний стрій в акордах; темброве забарвлення партій; динамічна гнучкість колективу тощо). Робота на сцені з мікрофонами; відпрацювання навичок сценічного руху; робота в костюмах тощо. Засвоєння студентами означених умінь і навичок на практичному занятті.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**

### **Моделювання сценічних ситуацій на заняттях вокального ансамблю**

#### ***Тема 2.1 (2 год.). Підготовка вокального ансамблю до концертного виступу***

Засвоєння студентами основних складових підготовки учасників ансамблю до концертного виступу: 1) вирішення організаційних питань, пов'язаних із перевезенням костюмів, апаратури тощо; 2) роспівування колективу перед концертом; 3) розміщення колективу у гримерних кімнатах (підготовка сценічних костюмів, гримування тощо); 4) коротка інформація про наповненість глядачової зали, рівень підготовки публіки тощо; 5) психологічна настанова, створення стану емоційного піднесення,

впевненості у своїх силах і творчих можливостях; 6) поведінка за лаштунками сцени, толерантне ставлення до інших учасників концерту.

**Тема 2.2 (2 год.). Ансамблевий спів у різних акустичних умовах**

Специфіка ансамблевого співу в навчальній аудиторії та на сцені. Особливості співу *a cappella* та з супроводом на великій і малій сценах. Розвиток слухових навичок у процесі виконання ансамблевих творів з оркестром, інструментальним ансамблем, під фонограму «мінус 1» тощо. Правильне розміщення вокального ансамблю на сцені з урахуванням її акустичних особливостей та наявності мікрофонів (динамічних, конденсаторних).

**Тема 2.3 (2 год.). Моделювання діяльності керівника ансамблю на генеральній репетиції**

Засвоєння студентами змісту роботи керівника вокального ансамблю на генеральній репетиції: 1) створення творчої атмосфери та дотримання темпоритму репетиції на сцені, раціональне використання відведеного на неї часу; 2) співпраця зі звукорежисером, світлотехніком, працівниками сцени; 3) відпрацювання з учасниками вокального ансамблю сценічного руху в костюмах (вихід на сцену, міміка, жести, хореографічні елементи, уклін тощо); 4) перевірка якості звучання окремих партій та ансамблю в цілому; 5) коригування сили та якості звучання голосів у процесі виконання уривків творів концертної програми; 6) виконання творів на сцені з мікрофонами у зазначеному в програмі порядку.

**Тема 2.4 (2 год.). Аналіз концертно-виконавської діяльності колективу**

Засвоєння студентами схеми аналізу концертного виступу вокального ансамблю: 1) подяка колективу та окремим його учасникам; 2) аналіз виступу колективу в цілому з урахуванням реакції глядачів; 3) аналіз допущених помилок; 4) постановка нових завдань для наступних концертних виступів ансамблю; 5) організація перевезення костюмів та апаратури репетиційну базу колективу.

**САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ (14 годин)**

. Опрацювання практичних модулів.

## ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

### ***Вокально-технічні вправи***

*Вправи для розвитку вокальної техніки* (розспівування; згладжування регістрів; формування однохарактерності звучання голосних; техніка дихання, кантилена; артикуляція, дикція; резонування; іntonування, розвиток слуху; філірування; розвиток рухливості голосу):

- Єгоричева М. Вправи для розвитку вокальної техніки.
- Ємельянов В. Фонопедичні вправи.

### ***Твори для жіночих вокальних ансамблів***

Українські народні пісні:

- Обробка В. Войта. „Тиха вода”;
- Обробка В. Войта. „Ой вийду я на вулицю”;
- Обробка В. Войта. „Глибока кирниця”;
- Обробка О. Сандлера. „Ой джигуне, джигуне”;
- Обробка А. Кос-Анатольського. „Ой візьму відерце”;
- Обробка М. Лисенка. „Зелененький барвіночку”;
- Обробка С. Людкевича. „Ой, співаночки мої”;
- Обробка А. Омельченка. „У вишневому садочку”;
- Обробка Т. Пляченко. „Якби мені черевики”;
- Обробка Т. Пляченко. „Гиля, гиля сірі гуси”;
- Обробка Т. Пляченко. „Ти до мене не ходи”;
- Обробка Т. Пляченко. „Дощик накrapає”.

Романси та пісні:

- Н. Андрієвська, сл. Л. Реви. „Якби я вміла вишивати”;
- Р. Бабич. „Хлопці кучеряві”;
- І. Білозір. „Пшеничне перевесло”;
- Е. Гріг. «Заход сонця»;
- О. Злотник. „Мамина доня”;
- А. Новіков. „Ясний місяц”;
- О. Пляченко. „Дівоча весна”;
- О. Пляченко. „Поклич мене”;
- О. Пляченко. „Чарівниця”;
- І. Поклад. „Чарівна скрипка”;
- К. Стеценко, сл. В. Самійленка. „Вечірня пісня”;
- І. Шамо. „Три поради”;
- Ф. Шуберт. „Ave, Maria”.

### ***Твори для чоловічих вокальних ансамблів***

Українські народні пісні:

- Обробка *В. Косенка*. „Взяв би я бандуру”;
- Обробка *В. Косенка*. „Удовицю я любив”;
- Обробка *М. Лисенка*. „Казав мені батько”;
- Обробка *М. Лисенка*. „Там, де Ятрань круто в'ється”;
- Обробка *С. Людкевича*. „Ой ти, дівчино, зарученая”;
- Обробка *Г. Майбороди*. „Чия ж то хатина?”;
- Обробка *Л. Ревуцького*. „Чуєш, брате мій”;
- Обробка *Н. Скоробагатька*. „Повій, вітре, на Вкраїну”;
- Обробка *В. Таловирі*. „По садочку ходжу”;
- Обробка *П. Човнового*. „Якби мені не тиночки”.

*Романси та пісні:*

- *О. Білаш*, сл. Д.Павличка. „Впали роси на покоси”;
- *О. Білаш*, сл. Д.Павличка. „Два кольори”;
- *Е. Гріг*, сл. С.Гінсберг. „Люблю тебе”;
- *О. Даргомижський*, сл. О. Пушкіна. „Я вас любил”;
- *А. Кос-Анатольський*, сл. І.Франка. „Ой ти, дівчино, з горіха зерня”.

## ***Твори шкільного пісенного репертуару***

Українські народні пісні:

- Обробка *B. Гончаренка.* „Іди, іди, дощiku”;
- Обробка *M. Каланьонка.* „Ой на горі житo”;
- Обробка *Ж. Колодуб.* „Вийди, вийди, сонечко”;
- Обробка *Є. Льонка.* „Іванчику-білоданчику”;
- Обробка *Ю. Соколовського.* „Дощик”;
- Обробка *Ю. Щуровського.* „Ой, ходила дівчина бережком”.

Твори композиторів-класиків для дітей:

- *Й. Брамс*, обробка А.Цахе. „Колискова”;
- *M. Глинка.* „Жайворонок”, „Гуде вітер велими в полі”;
- *E. Гріг.* „Захід сонця”, „Дитяча пісенька”;
- *K. Данькевич.* „Колискова”;
- *B. Моцарт.* „Весняна”, „Колискова”;
- *T. Попатенко.* „Соловей”;
- *Ф. Шопен.* „Желание”;
- *Ф. Шуберт.* „Форель”.

## ***Твори для вокальних ансамблів мішаного типу***

- *O. Білаш*, сл. Д.Павличка. „Молдаваночка”;
- *O. Білаш*, сл. Д.Павличка. „Розійшлися дві стежки”;
- *B. Верменич*, сл. М. Сингаївського „Чорнобривці”;
- *B. Івасюк.* „Чебреці”, „Запроси мене у сни свої”;
- *A. Ешпай.* „Песня о криницах”;
- Обробка *I. Дунаєвського.* „Бульба”;
- Обробка *M. Лентовича.* „Щедрик”;
- Обробка *Ю. Соколовського.* „І шумить, і гуде”;
- Обробка *G. Цицалюка.* „Вечір надворі”;
- Обробка *T. Пляченко.* „Ой там, за лісочком”

## **6. Контроль навчальних досягнень**

### **6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

<b>Вид діяльності студента</b>	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	Максимальна кількість балів	кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	12	12	5	5
Практичне заняття	10	12	120	5	50
Відвідування лабораторних занять	1	2	2	2	2
Лабораторне заняття	10	2	20	2	20
Виконання завдань до самостійної роботи	5	14	70	7	35
Виконання модульної роботи	25	2	50	1	25
<b>Разом</b>			<b>274</b>		<b>137</b>
<b>Максимальна кількість балів: 411</b>					
<b>Розрахунок коефіцієнта: 6,85</b>					
Підсумковий контроль – екзамен	<b>40</b>		-	<b>1</b>	<b>40</b>

**6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання**  
**VII семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	Кількість балів
<b>Модуль I - ПРАКТИЧНИЙ</b>			
<b>Змістовий модуль 1. Класифікація вокальних ансамблів</b>			
1	Поняття вокального ансамблю. Класифікація вокальних ансамблів	2	5
2	Завдання діяльності та функції вокальних ансамблів	2	5
3	Типи й види вокальних ансамблів	2	5
Разом за змістовим модулем 1		6	15
<b>Змістовий модуль 2. Ознаки та виконавський склад вокальних ансамблів</b>			
4	Стильова і жанрова ознаки вокальних ансамблів (професійне спрямування, напрям діяльності)	2	5
5	Видова і типова ознаки вокальних ансамблів (кількісний та якісний склад)	2	5
Разом за змістовим модулем 2		4	10
<b>Змістовий модуль 3. Репертуар вокальних ансамблів</b>			
6	Структура репертуару професійних та навчальних вокальних ансамблів	2	5
7	Формування репертуару аматорських вокальних ансамблів	2	5
Разом за змістовим модулем 3		4	10
<b>Модуль II- ПРАКТИЧНИЙ</b>			
<b>Змістовий модуль 1. Форми й методи засвоєння керівником ансамблевого репертуару</b>			
8	Теоретичний аналіз партитур для 2-, 3-, 4-голосних ансамблів	2	5
9	Виконавський аналіз партій різних видів і типів вокальних ансамблів	2	5
10	Гра партитур ансамблевих творів для однорідних і мішаних складів	2	5
Разом за змістовим модулем 1		6	15
<b>Змістовий модуль 2. Методика роботи над ансамблевими творами</b>			
11	Методика роботи над творами для дитячих вокальних ансамблів	2	5
12	Методика роботи над творами для навчальних студентських вокальних ансамблів	2	5

13	Методика роботи над творами для аматорських вокальних ансамблів	2	5
14	Методика роботи над творами для професійних вокальних ансамблів	2	5
	Разом за змістовим модулем 2	8	20
	<b>Усього</b>	<b>28</b>	<b>70</b>

### **VIII семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	Кількість балів
<b>Модуль I - ПРАКТИЧНИЙ</b>			
<b>Змістовий модуль 1. Організація діяльності вокального ансамблю</b>			
1	Репетиційний процес у вокальному ансамблі	2	5
	Разом за змістовим модулем 1	2	5
<b>Змістовий модуль 2. Керівництво вокальним ансамблем</b>			
2	Методи управління вокальним колективом (диригентська техніка, функціональний вокальний слух, інструментальні вокальні навички, вербальна і невербальна комунікація)	2	5
	Разом за змістовим модулем 2	2	5
<b>Змістовий модуль 3. Фахові вимоги до керівника вокального ансамблю</b>			
3	Професійно-педагогічна компетентність керівника ансамблю	2	5
	Разом за змістовим модулем 3	2	5
<b>Модуль II - ПРАКТИЧНИЙ</b>			
<b>Змістовий модуль 1. Моделювання репетиційного процесу у вокальному ансамблі</b>			
4	Моделювання репетиційного процесу у навчальному вокальному ансамблі	2	5
5	Моделювання репетиційного процесу в аматорському вокальному ансамблі	2	5
	Разом за змістовим модулем 1	4	10
<b>Змістовий модуль 2. Моделювання сценічних ситуацій на заняттях вокального ансамблю</b>			
6	Підготовка вокального ансамблю до концертного виступу	2	5
7	Моделювання діяльності керівника ансамблю на генеральній репетиції	2	5
	Разом за змістовим модулем 2	4	10
	<b>Усього</b>	<b>14</b>	<b>35</b>

Критерії оцінювання результатів самостійної роботи студента:

- своєчасність і якість виконання;
- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу;
- вміння студента використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань.

Кількість балів залежатиме від дотримання вищезазначених вимог.

### **6.3. Форми проведення модульного (семестрового) контролю та критерії оцінювання**

У процесі модульної контрольної роботи студент в аудиторії письмово відповідає на теоретико-методичні запитання. Викладач оцінює студента відповідно до встановлених критеріїв та шкали:

<b>№</b>	<b>Модульна контрольна робота</b>	<b>Критерії оцінювання</b>		<b>Бали</b>
1.	Письмове завдання (письмова відповідь на 3 запитання)	своєчасність виконання завдання	5	25
		повний обсяг виконання	5	
		якість виконання	5	
		змістовність	5	
		грамотність викладення	5	
		Максимальна кількість балів		75

**Екзамен - 8 семестр**

### **ПИТАННЯ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН**

1. Визначити поняття «вокальний ансамбль».
2. Проаналізувати методи роботи над ансамблевим твором з повним складом вокального ансамблю.
3. Охарактеризувати принципи організації вокального ансамблю.
4. Визначити методи формування тембрового забарвлення співацьких голосів на заняттях вокального ансамблю.
5. Охарактеризувати принципи діяльності вокального ансамблю.
6. Проаналізувати методи розвитку гармонічного слуху учасників вокального ансамблю в процесі вивчення творів a cappella.
7. Назвати види вокальних ансамблів. Визначити спільне та відмінне в їхній діяльності.
8. Проаналізувати методи формування співацьких навичок в учасників вокальних ансамблів.
9. Визначити специфіку діяльності професійного вокального ансамблю.

10. Проаналізувати методи роботи над інтонацією в процесі вивчення творів *a cappella* для вокального ансамблю.
11. Окреслити структуру заняття професійного вокального ансамблю.
12. Проаналізувати методи роботи над динамічними відтінками в процесі вивчення творів *a cappella* для вокального ансамблю.
13. Визначити завдання діяльності навчального вокального ансамблю у вищій школі.
14. Описати методику розспівування дитячого вокального ансамблю.
15. Проаналізувати методи організації та формування складу навчальних вокальних ансамблів.
16. Описати послідовність формування навичок ансамблевого співу в процесі роботи над вокальними вправами.
17. Проаналізувати зміст заняття навчального вокального ансамблю.
18. Визначити специфіку читання партитур для 3-, 4-голосних вокальних ансамблів.
19. Визначити соціальну функцію аматорських вокальних колективів.
20. Назвати методи роботи над артикуляцією у вокальному ансамблі (навести приклади вправ).
21. Описати особливості роботи керівника аматорського вокального ансамблю.
22. Проаналізувати методи розвитку музичної пам'яті в учасників вокального ансамблю (навести приклади вправ).
23. Визначити стильові та жанрові ознаки вокального ансамблю.
24. Окреслити зміст репетиційної роботи з вокальним ансамблем на сцені.  
Охарактеризувати специфіку роботи з мікрофонами.
25. Назвати типи вокальних ансамблів.
26. Описати зміст підготовки вокального ансамблю до концертного виступу.
27. Проаналізувати методи організації дитячих вокальних ансамблів.
28. Визначити особливості проектування концертної програми професійного вокального ансамблю.
29. Визначити зміст організаційно-вихованої роботи в дитячих вокальних ансамблях.
30. Схарактеризувати особливості формування навичок сценічного руху групи «бек-вокал» (*backing vocal*).
31. Визначити особливості виконавського розвитку учасників дитячого вокального ансамблю.
32. Описати зміст репетиції вокального ансамблю в костюмах. Визначити роль сценічного руху учасників колективу.
33. Визначити склад жіночого вокального ансамблю та виконавські можливості ансамблевих партій.
34. Описати послідовність формування навичок сценічної діяльності в учасників дитячого вокального ансамблю.
35. Визначити склад чоловічого вокального ансамблю та виконавські можливості ансамблевих партій.

36. Визначити особливості формування навичок сценічної майстерності в учасників аматорського вокального ансамблю.
37. Охарактеризувати вокальні ансамблі мішаного типу (склад і виконавські можливості партій).
38. Охарактеризувати особливості формування навичок сценічного руху в учасників дитячого вокального ансамблю.
39. Назвати функції професійних і навчальних вокальних ансамблів.
40. Охарактеризувати особливості формування навичок сценічної культури в учасників дитячого вокального ансамблю.
41. Визначити вікові ознаки вокального ансамблю та їх вплив на вибір методів роботи з колективом.
42. Проаналізувати методи розвитку мелодичного слуху в учасників вокального ансамблю (навести приклади вправ).
43. Визначити кількісний склад вокальних ансамблів.
44. Проаналізувати методи розвитку гармонічного слуху в учасників вокального ансамблю (навести приклади вправ).
45. Визначити особливості ансамблевого співу в дуетах, тріо, квартетах, квінтетах.
46. Проаналізувати методи роботи над дикцією у вокальному ансамблі (навести приклади вправ).
47. Проаналізувати структуру навчального і концертного репертуару вокального ансамблю.
48. Визначити особливості розспівування аматорського народного вокального ансамблю.
49. Охарактеризувати особистісні компетенції керівника вокального ансамблю.
50. Описати методику розспівування естрадного вокального ансамблю.
51. Характеризувати професійні компетенції керівника вокального ансамблю.
52. Описати методику розспівування професійного академічного вокального ансамблю мішаного складу.
53. Описати зміст роботи та структуру діяльності керівника вокального ансамблю.
54. Описати методику розспівування жіночого аматорського вокального ансамблю.
55. Проаналізувати особливості розвитку навичок ансамблевого співу в процесі вивчення 3-, 4-голосних творів.
56. Описати значення роботи над унісоном у вокальному ансамблі.
57. Здійснити порівняльний аналіз роботи групи «бек-вокал» (backing vocal) та вокального ансамблю.
58. Визначити особливості застосування керівником вокального ансамблю навичок диригування у репетиційному процесі.
59. Визначити особливості оформлення партитури для вокального ансамблю та проаналізувати методи читання партитур за фортепіано.

60. Проаналізувати методи формування співацького дихання в учасників вокальних ансамблів (навести приклади вправ).

#### **6.4. Шкала відповідності оцінок**

<b>Оцінка</b>	<b>Кількість балів</b>
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

**Шкала та критерії оцінювання відповіді студента на екзамені з дисципліни «Методика роботи з вокальним ансамблем»**

Кількість балів	Критерії
35 – 40	Відмінне володіння теоретичними й методичними знаннями з курсу. Грунтовна і повна відповідь на 2 питання екзаменаційного білета. Уміння вільно виконувати практичні завдання з відповідних тем, передбачених навчальною програмою. Знання основної і додаткової літератури з дисципліни. Вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань і вмінь.
30 – 34	Вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни. Успішне виконання практичних завдань з відповідних тем. Знання основної і додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення й оновлення знань. Наявність у відповіді студента незначних помилок.
25 – 29	В загальному добрий рівень знань, вірне виконання екзаменаційних завдань з певною кількістю помилок. Часткова обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі.
20 – 24	Вияв знань основного матеріалу курсу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності. Поверхнева обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у відповіді на екзаменаційні питання, але студент спроможний усунути їх за допомогою викладача.
15 – 19	Відповідь студента на питання екзаменаційного білета задовільняє мінімальні вимоги з навчальної дисципліни. Фрагментарна обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у відповіді на екзаменаційні питання, студент із складністю усуває їх за допомогою викладача.
10 – 14	Відповідь студента поверхова, знання з курсу фрагментарні, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Студент має можливість повторного складання екзамену.
1 – 9	Студент виявив незадовільний рівень знань та неспроможність до фахової діяльності після закінчення ВНЗ (потребує обов'язкового повторного вивчення курсу).

**7. Навчально-методична карта дисципліни**  
**«Методика роботи з вокальним ансамблем»**  
**VII семестр**

Модулі	ПРАКТИЧНИЙ МОДУЛЬ - I							МК	ПРАКТИЧНИЙ МОДУЛЬ - II							МК	ПМК
Назва модуля	Змістовий модуль 1: Класифікація вокальних ансамблів	Змістовий модуль 2: Ознаки та виконавський склад вокальних ансамблів	Змістовий модуль 3: Репертуар вокальних ансамблів						Змістовий модуль 1: Форми й методи засвоєння керівником ансамблевого репертуару	Змістовий модуль 2: Методика роботи над ансамблевими творами							
Кількість балів за модуль	274 бали																
Теми практ. (відвід. – 1 бал за заняття, відп- 1б) – (132 б.)	Тема 1.1 (11 б)	Тема 1.2 (11 б)	Тема 1.3 (11 б)	Тема 2.1 (11 б)	Тема 2.2 (11 б)	Тема 3.1 (11 б)	Тема 3.2 (11 б)		Тема 1.1 (11 б)	Тема 1.2 (11 б)		Тема 2.1 (11 б)	Тема 2.2 (11 б)	Тема 2.3 (11 б)			
Теми лаб. занять (відв. – 1 бал за заняття; відп. на 1 зан. – 10 б.) (22 б.)											Тема 1.3 (11 балів)				Тема 2.4 (11 балів)		
Самостійна робота – (70 б.)	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.		5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.		
	15 балів			10 балів			10 балів			15 балів			20 балів				

Види поточного контролю (50 б.)		МКР (25 балів)		МКР (25 балів)	
<b>Усього за VII семестр – 274 бали</b>					

### VIII семестр

Модулі	ПРАКТИЧНИЙ МОДУЛЬ							ПРАКТИЧНИЙ МОДУЛЬ							МК	ПК	
Назва модуля	Змістовий модуль 1: Організація діяльності вокального ансамблю		Змістовий модуль 2: Керівництво вокальним ансамблем		Змістовий модуль 3: Фахові вимоги до керівника вокального ансамблю				Змістовий модуль 2: Моделювання репетиційного заняття вокального ансамблю		Змістовий модуль 1: Моделювання сценічних процесу ситуацій на у вокальному ансамблі						
Кількість балів за модуль	<i>137 балів</i>																
Теми практ (відвід. – 1 бал за заняття, відп-10б) – ( 55 б.)	Тема 1.1 (11 бал)	Тема 1.2 (11 бал)	Тема 1.3 (11 бал)	Тема 2.1 (11 бал)	Тема 2.2 (11 бал)	Тема 3.1 (11 бал)	Тема 3.2 -	Тема 1.1 -	Тема 1.2 -	Тема 2.1 -	Тема 2.2 -	Тема 2.3 -					
Теми лаб. занять (відв. – 1 бал за заняття; відп. на 1 зан. – 10 балів) – ( 22 б.)										Тема 1.3 (11 балів)				Тема 2.4 (11 балів)			
Самостійна робота – ( 35 б.)	-	5 б.			5 б.		5 б.		5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.				
Поточний контроль (25 б.)															МКР (25 б.)		
	<b>Усього за VIII семестр – 137 балів</b>																
Підсумков.контроль	<i>40 балів</i>															Екз.	

Усього : 411 б., коеф. 6,85

## **8. Рекомендовані джерела**

### **Основні (базові)**

1. Асафьев Б. Камерный вокальный ансамбль. – Л. : Музыка, 1979.
2. Асафьев Б. О хоровом искусстве : сб. статей. – Л. : Музыка, 1965. – 216 с.
3. Байда Л.А. Вокально-хорова робота у системі підготовки майбутнього вчителя музики. – К. : УДПУ, 1997. – 68 с.
4. Вокальные ансамбли. Дуэты и трио русских и зарубежных композиторов (для женских и мужских голосов в сопровождении фортепиано). – М. : Музыка, 1987. – 48 с.
5. Живов В. Л. Методика анализа хоровой партитуры // Вопросы хороведения на музыкально-педагогическом факультете : сб. науч. трудов. – М. : МГПИ, 1981. – С. 72 – 87.
6. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. – Київ, 1985. – 80 с.
7. Морозов В. П. Биофизические основы вокальной речи. – Л., 1977. – 232 с.
8. Овчаренко Н. Основи вокальної методики: науково-методичний посібник. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. – 116 с.
9. Осенева М. С., Самарин В.А., Уколова Л.І. Методика работы с детским вокально-хоровым коллективом. – М., 1999. – 222 с.
10. Павленко Іван. Вокальні ансамблі сучасного побутування (жанрові особливості) / Іван Павленко. Народознавчі зошити, 2013. – № 4 (112). – С. 722–726.
11. Пляченко Т. М. Методика викладання вокалу: навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). – Кіровоград : КДПУ, 2005. – 80 с.
12. Пляченко Т. Н. Вокально-хоровая подготовка будущих учителей музыки в условиях группового обучения на музыкально-педагогическом факультете: дисс. ... канд. пед. наук. – М., 1993. – 230 с.
13. Соколов В. Г. Работа с хором. – М. : Музыка, 1967. – 228 с.
14. Стулова Г. П. Хоровой класс: теория и практика вокальной работы в детском хоре : учеб. пособие для студ. пед. ин-тов по спец. № 2119 «Музыка». – М. : Просвещение, 1988. – 126 с.
15. Чесноков П. Г. Хор и управление им. – М. : Музгиз, 1961. – 240 с.
16. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. – Київ, 1998. – 160 с.
17. Ватра, вокально-інструментальний ансамбль (Львів, Україна). / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrmusic.org/entsyklopediya/vatra-vokalno-instrumentalnyj-ansambl.html>

18. [Вокально-інструментальний ансамбль «Древляни».](#) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mr.co.ua/mr/mr.nsf/0/1CE52C1E138905FAC2257F8100656D3B?OpenDocument>
19. Енциклопедія Сучасної України. Вокально-інструментальний ансамбль. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://esu.com.ua/search\\_articles.php?id=27523](http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27523)

#### **Допоміжні**

20. Алиев Ю. Пути формирования навыков многоголосного пения в детском хоре // Музикальное воспитание в школе. – М. : Музыка, 1975. – Вып. 10. С. 135 – 148.
21. Абт Ф. Школа пения: избранные упражнения для низких голосов в сопровождении фортепиано. – М. : Музыка, 1985. – 31 с.
22. Вартанян И. А. Звук – Слух – Мозг. – Л., 1981. – 176 с.
23. Виардо П. Упражнения для женского голоса в сопровождении фортепиано. – М. : Музыка, 1967. – 40 с.
24. Вопросы вокальной педагогики. Вып. 7. – М., 1984. – 160 с.
25. Добровольская Н., Орлова Н. Что надо знать учителю о детском голосе. – М., 1972. – 32 с.
26. Егорычева М.И. Упражнения для развития вокальной техники. – К. : Музична Україна, 1980. – 117 с.
27. Емельянов В.В. Фонопедические упражнения: метод. разработка. – Кировоград, 1988. – 29 с.
28. Кочнева И., Яковлева А. Вокальный словарь. – 2-е изд. – Л. : Музыка, 1988. – 70 с.
29. Люш Д. Развитие и сохранение певческого голоса. – Киев, 1988. – 144 с.
30. Малинина Е. Вокальное воспитание детей. – Л., 1967. – 45 с.
31. Менабени А.Г. Вокальные упражнения в работе с детьми // Музикальное воспитание в школе. – М.: Просвещение, 1978. – Вып. 13. – С. 28-37.
32. Менабени А. Г. Методика обучения сольному пению. – М., 1987. – 95 с.
33. Менабени А. Методы вокальной работы в школе // Музикальное воспитание в школе. Вып.11. – М., 1976. – С. 86 – 94.
34. Назаренко И.К. Искусство пения. – М. : Музгиз, 1963. – 511 с.
35. Огороднов Д. Основные принципы вокального воспитания. – К. : Музична Україна, 1989. – 142 с.
36. Стулова Г. П. Дидактические основы обучения пению : учеб. пособие. – М., 1988. – 69 с.
37. Стулова Г. П. Теория и практика работы с детским хором. – М. : Просвещение, 2002. – 124 с.

38. Тевлина В. К. Методика работы над песней (начальные классы) // Музыкальное воспитание в школе. – М. : Музыка, 1986. – Вып. 17. – С. 33 – 41.
39. Я – студент : навч. посіб. / [Огнєв'юк В.О., Жильцов О.Б., Караман С.О., та ін. ; за заг. ред. Огнєв'юка В.О.]. – 6-те вид., зі змінами. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 212 с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/14990/>

#### **9. Додаткові ресурси**

1. Нотний матеріал.
2. Навчально-методична література.
3. Інтернет-ресурси.